

koji ne sledi neposredno iz prvog, već predstavlja svojevrsan način pristupanja iskazu kao odgovoru na “prethodeće pitanje”, postavlja čitav niz pitanja koja se uopšte nisu postavljala unutar tradicionalne hermeneutike, a koja tek sa Ničecom stupaju u središte hermeneutičke svesti: “Čime započinje naše nastojanje da nešto razumemo? Zbog čega se zanimamo za razumevanje nekog teksta ili doživljaja sveta? Imamo li pri tome slobodan izbor? Da li smo mi tu oni koji imaju izbor?” Gadamer govori o postojanju interesa, kako svesnih tako i nesvesnih, koji su odlučujući za naše razumevanje, koji nas usmeravaju i opredeljuju, te da govoriti o tome da tekst prosto iznosi neku činjenicu nikada nije zadovoljavajuće. U pogledu ovoga pitanja Gadamer govori o “zapanjujućoj naivnosti subjektivne svesti” koja prilazi tekstu sa sigurnošću da je on “ono što je tu napisano!”

Ono što se već uvek mora činiti jeste napor privođenja svesti interesa koji našim razumevanjem rukovode, jer ne postoje nikakve činjenice, nikakav dati smisao nekog teksta, već interes za određene “činjenice”. Međutim, osveščivanje vlastitog interesa za “činjenice” date u iskazima kao odgovorima na “prethodeća pitanja” nije dovoljno. Ono što se takođe mora imati u vidu je i sledeće: “Pitanje na koje svaki iskaz predstavlja odgovor opet je i samo motivisano, pa je tako u izvesnom smislu i svako pitanje ponovo samo jedan odgovor. Ono odgovora na neki zahtev.” Ovaj zahtev predstavlja vraćanje motivišućim pitanjima, on pita zašto neko nešto pita, on propituje pitanje. On predstavlja zahtev da se prilikom interpretacije mora uzeti u obzir pitanje zbog čega i na koji način izrečeni iskazi predstavljaju odgovore na pitanja, i taj zahtev je “prvi, najtemeljniji i zapravo beskrajno dalekosežniji zahtev koji se postavlja pri svakom hermeneutičkom naporu.”